ק רש"י (סכ. ד"ה אמר עולא) ורא"ש *). ר שם ס"ב (ע"א) וקצלא. ש ירושלמי (פ"ו ה"א) לדעת הרז"ה (המאור כו. ד"ה אמר) ורא"ש (פ"ו סי' י) ושאר פוסקים. ת כל בו (סי' לא). א טור לדעת יש מפרשים הירושלמי (שם) ובן הרא"ש שם. ב שם בשם הר"ם (מרדכי ברכ' ד"פ סי' תקלב) וכן כתב הרא"ש (שם) ופסק"ג (לארזי סה) וסמ"ק (מצוה רסב) ושאר פוסקים. *) יש דפוסים שאין כתוב כהם רא"ש, ועי' בפמ"ג (משז"ס סק"ה) דאכן המחבר לא הזכיר דעת הרא"ש (פ"ו סי' י).

* וּבְשַׁאֲינָהּ נְקוּבָה פְּטוּר. קוֹיֵשׁ אוֹמְרִים (מ) בְּהֶפֶךְ: ט לא יָצָא בְּטַבַּעַת (לד) שֶׁאֵין עָלֶיהָ חוֹתָם, (לה) * וְאִם יָצָא חַיָּב. וְאִם יֵשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם, (לו) לְרַשִׁ"י פָּטוּר, (סכ. ד"ס ממר עולא) וּלְרַבֵּנוּ תָּם (עס תוד"ה ומיהו ומיפיהן) וּלְהָרַמְבַּ"ם (פי"ט הל' ג-ד) מֻתָּר (לז) שֶׁדַּאֲיְנוּ תַּכְשִׁיט אֶלָּא לְאִישׁ, אֲבָל דָּבָר שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט לְאִישׁ וּלְאִשָּׁה, אָסוּר גַּם לְאִישׁ (לח) (וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ש"ג סָעִיף י"ח): י טַבַּעַת שֶׁקְּבוּעָ בָּהּ אֶבֶן, וְכֵן אִם כְּתוּבִים בָּהּ אוֹתִיּוֹת, אֵין עָלֶיהָ חוֹתָם מִקְּרֵי, שֶׁלֹּא נִקְרָא חוֹתָם (לט) אֶלָּא אִם כֵּן (מ) חֲקוּקִים בָּהּ אוֹתִיּוֹת אוֹ (ט) צוּרוֹת: יא אֲבָל הָעֲשׂוּי לְהַכְשִׁיט וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, כְּגוֹן מַפְתְּחוֹת נָאוֹת שֶׁל כֶּסֶף כְּמִין תַּכְשִׁיט, (מא) אָסוּר, שֶׁהָרוֹאֶה אוֹמֵר שֶׁלְּצָרְכּוֹ תַּשְׁמִישׁ מוֹצִיא. * כוְיֵשׁ מַתִּירִים (מב) אִם הוּא שֶׁל (י) כֶּסֶף. הַגָּהָה: וּמִכָּל מָקוֹם (מג) אָסוּר לָצֵאת בְּתִיק שֶׁל בָּתֵּי עֵינַיִם שֶׁקּוֹרִין בְּרִילְ"ן

בְּאֵר הֵיטֵב

ח (מ) בְּהֶפֶךְ. אֲבָל בְּיָדוֹ חַיָּב בְּכָל עִנְיָן. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יד) וְעַיֵּן ט"ז (סק"ה): י (ט) צוּרוֹת. שֶׁאֵינָם בּוֹלְטוֹת, דְּאִם לֹא כֵּן אַף בְּחֹל אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קמ"ו (סק"ב): יא (י) כֶּסֶף. וְהוּא הַדִּין נֵזֶר שֶׁל כֶּסֶף דְּרְגִילִין לְהִתְקַשֵּׁט בּוֹ. מ"ב. וְאִם יֵשׁ בּוֹ סַפִּין, פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יח):

בַּאוּר הַלָּכָה

שַׁאֲינָהּ נְקוּבָה פְּטוּר אֲבָל אָסוּר, וּלְפִי זֶה בְּנְקוּבָה דַּעַת הָרַי"ף וְהָרַמְבַּ"ם וְרַשִׁ"י וְהָרֹא"ש וְהַשּׁוּר בַּיָּם לִפְטוֹר, וְעוֹלֶה לְפִי זֶה שֶׁפִּיר דְּלֹא תִּקְשֶׁה מַהֵיכִי דְּסָיְיף י"ב וּכְמוֹ שֶׁהִתְעוֹרֵר עַל זֶה הַמָּגֵן אַבְרָהָם גּוּפָא בְּסָעִיף קָטָן י"ט, וּמַה שֶּׁפָּרַץ שָׁם אֵינוֹ מְרֻוָּח, וּכְמוֹ שֶׁהִקְשָׁה עָלָיו בְּסָפֵר חֶמְדַּ מֹשֶׁה (סק"ח) וּנְהַר שָׁלוֹם (סק"ה) וְכִקְרִי מְגַדִּים (משז"ס סק"ט):

* וּבְשַׁאֲינָהּ נְקוּבָה פְּטוּר. וְאִם צָרִיךְ לוֹ הַמַּחַט לְחַבֵּר שִׁפְתֵי הַמִּלְבּוּשִׁים זֶה לָזֶה, יֵשׁ לְעַיֵּן אִם מֻתָּר לְאִישׁ. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן ש"ג סָעִיף ט' דְּלִעְנְיַן אִשָּׁה מַתָּר בְּמַחַט שַׁאֲינָהּ נְקוּבָה בְּמַעֲמָדָת קְשׁוּרִים, וְעַיֵּן שָׁם בְּטַעַם הַמָּגֵן אַבְרָהָם (סק"ח) מִשּׁוּם דְּהוּא הַלְבָּשָׁה, וְאִם כֵּן לְכאוֹרָה הוּא הַדִּין בְּאִישׁ. וְאוּלַם לְדַעְתִּי הַשְּׁנִיָּה דְּסִבְרָא לֵיהּ דְּבְאִישׁ חַיָּב בְּאֵינָהּ נְקוּבָה, אִפְשָׁר דְּאֵין לְהָקֵל מֵחֲמַת זֶה, דְּשָׁם שַׁאנֵי דְּבְאִשָּׁה בְּאֵינָהּ נְקוּבָה לְכַלֵּי עָלְמָא פָּטוּר, וּכְמוֹ דְּלֹא מְקִילִינַן מֵחֲמַת זֶה בְּאִשָּׁה לְעִנְיַן נְקוּבָה כֵּן הוּא הַדִּין בְּאִישׁ לְעִנְיַן שֶׁאֵינוֹ נָקוּב, דִּשְׁנֵיהֶם יֵשׁ חִיּוּב הַשָּׁאָה. וְיֵשׁ לְחַלֵּק, דְּשָׁם אֵין דֶּרֶךְ לְהַצְמִיד בְּמַחַט נְקוּבָה מִשּׁוּם דְּמִישְׁתַּהֵי לֵיהּ, א[וְעַיֵּן עִיּוּן:

ט * וְאִם יָצָא חַיָּב. עַיֵּן בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש רבינו אכול) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ יְרֻחָם (נתיב יב ח"ה), וְהַסְּפָרִים עִמּוֹ, דְּהַיְינוּ שֶׁדֶּרֶךְ הָאֲנָשִׁים לְצֵאת בְּחוֹל בְּטַבַּעַת שֶׁאֵין עָלֶיהָ חוֹתָם, הוּא בִּכְלַל תַּכְשִׁיט וּפְטוּר אֲבָל אָסוּר. וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסִימָן ש"ג סָעִיף י"ח. שָׁם הִתְעַתִּיק דַּעַת הָרַ"ן (כו. ד"ה ועל פי) לְעִנְיָן זֶה בְּשֵׁם יֵשׁ מִי שֶׁאוֹמֵר, מְשׁוּם דְּהוּא עֲצָמוֹ סְבִירָא לֵיהּ בְּרַבֵּנוּ יְרֻחָם הַנַּ"ל:

יא * וְיֵשׁ מַתִּירִים בְּשֶׁל כֶּסֶף וְכוּ' אֲבָל אִם הַמַּפְתֵּחַ וְכוּ' וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ וְכוּ'. מִלְּשׁוֹן זֶה מִשְׁמַע, דְּמַפְתֵּחַ שֶׁל בְּרָזֶל וּנְחֹשֶׁת שֶׁקְּבוּעַ וּמְחֻבָּר בְּסוֹף הַחֲגוֹרָה וּכְמוֹ שֶׁפָּרְשׁוּ הָאַחֲרוֹנִים, גְּרִיעַ מִמַּפְתֵּחַ שֶׁל כֶּסֶף, דְּהַמַּתִּירִים בָּזֶה כָּל שֶׁכֵּן דְּמַתִּיר

י"ח. הַיְנוּ (נג) דְּשָׁם נִתְבָּאֵר הַהֵיךְ לִנְהֹג בָּזֶה בִּזְמַנֵּינוּ, וּמִשָּׁמַע שָׁם דְּאֵין לְמַחוֹת בְּאִישׁ הַנּוֹשֵׂא אוֹתָם. וּבְחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אֵיגֶר כָּתַב שָׁם דְּכַעַל נָפָשׁ יָחוּשׁ לְעַצְמוֹ שֶׁלֹּא לָצֵאת בְּטַבַּעַת (נד) כָּלָל: י (לט) אֶלָּא אִם כֵּן וְכוּ'. דְּיָכוֹל לַחְתֹּם בָּהּ אִגְּרוֹת: (מ) חֲקוּקִים. וְהוּא הַדִּין אִם הָאוֹתִיּוֹת עַל הַטַּבָּעוֹת בּוֹלְטוֹת, דְּיָבוֹא אַחַר כָּךְ עַל הַשַּׁעְוָה שׁוּקַע, גַּם כֵּן מִקְרֵי טַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ בָּהּ חוֹתָם, (לד) אֶלָּא דְּנָקַט חֲקוּקִים מִשּׁוּם צוּרוֹת, דִּבְבוֹלְטִין לְפָעָמִים בְּצוּרוֹת אָסוּר אַף בְּחֹל לְהַשְׁהוֹתָהּ בְּבֵיתוֹ, כְּגוֹן שֶׁהִיא צוּרָה שְׁלֵמָה שֶׁל אָדָם, וְכִדְאִיתָא בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן קמ"א סָעִיף ה'. (מ) וְיֵשׁ שֶׁפָּרְשׁוּ דְּהַאי צוּרוֹת לֹא אַיְירֵי בְּצוּרוֹת אָדָם כְּלָל, אוֹ כְּגוֹן שֶׁהָיָה רַק פְּרָצוּף מִצַּד אֶחָד, דְּזֶה לְכַלֵּי עָלְמָא יֵשׁ בּוֹלֵט וְיֵשׁ שׁוּקֵעַ, וּמַה דְּנָקַט חֲקוּקִין אוֹרְחָא דְּמִלְּתָא נָקַט: יא (מא) אָסוּר וְכוּ'. הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם כַּוָּנָתוֹ עַתָּה לְתַלּוֹת עַל צַוָּארוֹ לְתַכְשִׁיט וּלְנוֹי, אָסוּר מִפְּנֵי הָרוֹאֶה. (נ) וְהַיְנוּ אֲפִלּוּ לְדַעַת רַבֵּנוּ תָּם (סכ. תוד"ה ומילופיהן) וְהָרַמְבַּ"ם (פי"ט הל' ג-ד) לְעִיל בְּסָעִיף ט' דְּמַתִּיר בְּתַכְשִׁיט לְאִישׁ, (נ) אוֹ דְּמִירֵי שֶׁהַמַּפְתֵּחַ קְבוּעַ הֵיטֵב בְּשִׁלְשֶׁלֶת שֶׁעַל צַוָּארוֹ, וְאֵין בְּקַל לְמַשְׁלֵךְ אוֹתוֹ וּלְאַחֲוֵרֵי, אֲפִלּוּ הָכִי אָסוּר מִפְּנֵי מַרְאִית עַיִן: (מב) אִם הוּא שֶׁל כֶּסֶף. דְּכֵיוָן דְּאֵין דַּרְכּוֹ לַעֲשׂוֹת מִפַּתְּחַ מִכֶּסֶף, הֲרֵי עִקָּרוֹ נַעֲשָׂה לְתַכְשִׁיט. וְאַף עַל פִּי שֶׁגַּם מִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, מִכָּל מָקוֹם עִקָּרוֹ לְתַכְשִׁיט עָשׂוּי, וּמֻתָּר (מ) כְּשֶׁמּוֹצִיאוֹ לְשֵׁם תַּכְשִׁיט. אֲבָל אִם הוּא עָשׂוּי מִבַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת, אַף עַל גַּב דְּעָשׂוּי לְנוֹי כְּעֵין תַּכְשִׁיט, אָסוּר לָצֵאת בּוֹ, דְּעִקָּרוֹ לְתַשְׁמִישׁ עָשׂוּי, שֶׁכֵּן דֶּרֶךְ כָּל הַמַּפְתֵּחוֹת לַעֲשׂוֹת מִבַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת [לְבוּשׁ]. וְהָנֵה אַף דְּמִדְּבְרֵי הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ מַשְׁמַע דְּדַעְתּוֹ כְּהַדָּעָה רִאשׁוֹנָה, מִדְּקָרְעָה בְּסִתְמָא, מִכָּל מָקוֹם אֵין לְמַחוֹת בְּיָדָהּ, אַחֲרֵי דְּכָתַב הַדְּרָכֵי מֹשֶׁה (אות ד) בְּשֵׁם הָאַגּוּר (סי' תכז) דְּכַאֲשֶׁכְּנַז נוֹהֲגִין ג[כְּהַמַּתִּירִין בְּשֶׁל כֶּסֶף: (מג) אָסוּר לָצֵאת בְּתִיק. הַיְנוּ תִּיק שֶׁל כֶּסֶף וְקִבּוּעַ בְּשִׁלְשֶׁלֶת וְלוּלְאוֹת עַל צַוָּארוֹ לְתַכְשִׁיט, דְּאִלּוּ אֲפִלּוּ שְׁמוֹצִיאָם

שַׁעַר הַצִּיּוּן

הוּא חַיָּט, סְבִירָא לֵיהּ לְרַבִּי מֵאִיר (יא-) [וְדַסָּק הַמְחַבֵּר בְּוַוּדַּאי בְּסָעִיף י"ב] דְּשׁוּר אִם יוֹצֵא תְּחוֹבָה בְּבִגְדּוֹ, מְשׁוּם דְּגַם הוּא אֵינוֹ יוֹצֵא בָּהּ בְּחֹל כִּי אִם כְּשֶׁהוֹלֵךְ בְּמָקוֹם שֶׁרּוֹאָה לְהוֹדִיעַ שֶׁהוּא חַיָּט. אֲבָל כָּל שֶׁאֵינוֹ הוֹלֵךְ לְמָקוֹם כָּזֶה, אֵינוֹ רוֹצֶה שֶׁתִּהְיֶה הַמַּחַט תְּחוֹבָה בְּבִגְדּוֹ שֶׁיְּדַעוּ הַכֹּל שֶׁהוּא חַיָּט, וְלִפְעָמִים גַּם הוּא לְגַנְאֵי יַחְשֹׁב אוֹתָהּ וְחֶמְדַּ מֹשֶׁה (סק"ח)]. וְכָל זֶה בְּאִישׁ, אֲבָל בְּאִשָּׁה לְכַלֵּי עָלְמָא דֶּרֶךְ הוֹצָאָתָהּ בְּכָךְ בְּחֹל, פְּטוּר אֲבָל אָסוּר, מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ תַּכְשִׁיט. וְכָתַב עוֹד, דְּאִם רֹב הָעוֹלָם אֵין דַּרְכָּן לְהוֹצִיא בְּכָךְ, אַף עַל פִּי שֶׁאַנְשֵׁי מָקוֹם אֶחָד מוֹצִיאִין בְּכָךְ, פְּטוּר אֲבָל אָסוּר, וְהַטַּעַם, מִשּׁוּם דְּכַטְלָה דַּיְתָן אַצְלָ כָּל אָדָם: ט (לד) שֶׁאֵין עָלֶיהָ חוֹתָם. דְּהַיְנוּ רַק תַּכְשִׁיט לְאִשָּׁה, אֲבָל לְאִישׁ הֲרֵי מַשּׁוֹי. (נ) וּמֵרֵי כָּל זֶה שֶׁהוֹצִיאוֹ כְּשֶׁהוּא מֻנָּח עַל אֶצְבָּעוֹ, דְּאִי בְּיָדוֹ מַמָּשׁ, אֲפִלּוּ יֵשׁ עָלָיו חוֹתָם חַיָּב לְכַלֵּי עָלְמָא: (לה) וְאִם יָצָא חַיָּב. וּמִקְּרֵי דֶּרֶךְ הוֹצָאָה עַל אֶצְבָּעוֹ, (נ) מִפְּנֵי שֶׁלִּפְעָמִים נוֹתֶנֶת אִשָּׁה לְבַעְלָהּ לְהוֹלִיכָהּ לְאָמֵּן לְתַקְּנוֹ, וּמַנִּיחָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְשָׁם, וְאִם כֵּן אַף בְּחֹל הֲרֵי דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בְּכָךְ נְחָיְב: (לו) לְרַשִׁ"י פָּטוּר. פֵּרוּשׁ פְּטוּר אֲבָל אָסוּר מִדְּרַבָּנָן, דְּאַף דְּטַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם הוּא תַּכְשִׁיט לְאִישׁ, שֶׁכֵּן דַּרְכּוֹ בְּחֹל לְחַתֹּם בּוֹ בְּאִגְּרוֹת, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר דְּגָזְרִינַן דִּילְמָא שָׁלִיף וּמַחֲוֵי לַאֲחֲרִיתֵי אַרְבַּע אַמּוֹת, וּכְמוֹ בְּכָל תַּכְשִׁיטֵי אִשָּׁה דְּגָזְרוּ מִשּׁוּם זֶה: (לז) דַּאֲיְנוּ תַּכְשִׁיט וְכוּ'. סְבִירָא לֵיהּ דִּבְאִישׁ לֹא גָּזְרִינַן דִּילְמָא שָׁלִיף וּמַחֲוֵי, לְפִי שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ בְּכָךְ. אֲבָל דָּבָר שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט לְאִישׁ וּלְאִשָּׁה, גַּם לְדִידְהוּ אָסוּר, מִשּׁוּם דְּלֹא פָּלוּג רַבָּנָן וַאֲסָרוּהוּ גַּם בְּאִישׁ: (לח) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ש"ג סָעִיף

יג (מא) אָסוּר וְכוּ'. וְכֵן מַשְׁמַע מֵהַגָּ"א. וְאַף דְּכִשְׁעַת עֲקִירָה אָסוּר לַחְתֹּם בָּהּ אִגְּרוֹת, מִכָּל מָקוֹם כֵּיוָן דְּאֵין דַּרְכּוֹ בְּכָךְ, אֵין לְחוֹשׁ לְכַתְּחִלָּה בְּבִגְדּוֹ, כְּמוֹ שֶׁכָּתַב בּוֹ שְׁנֵיהֶם וּכְהָאי גַּוְנָא, וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁכָּשֵׁשׁ לוֹ צִדְדֵי לַחֲצוֹת בּוֹ שְׁנֵיהֶם וּכְהָאי גַּוְנָא, וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק טו) שֶׁמַּסִּיק דְּהַכֹּל לְפִי הַזְּמַן, אִם דַּרְכָּן לָצֵאת כָּךְ בְּחֹל וְלֹא הָוֵי תַּכְשִׁיט, הָוֵי דֶּרֶךְ הוֹצָאָתוֹ בְּכָךְ וְחַיָּב, וְאִם אֵין דֶּרֶךְ הוֹצָאָתוֹ בְּכָךְ בְּחֹל, פְּטוּר אֲבָל אָסוּר, מִשּׁוּם דְּאֵינוֹ תַּכְשִׁיט. וְכָתַב עוֹד, דְּאִם רֹב הָעוֹלָם אֵין דַּרְכָּן לְהוֹצִיא בְּכָךְ, אַף עַל פִּי שֶׁאַנְשֵׁי מָקוֹם אֶחָד מוֹצִיאִין בְּכָךְ, פְּטוּר אֲבָל אָסוּר, וְהַטַּעַם, מִשּׁוּם דְּכַטְלָה דַּיְתָן אַצְלָ כָּל אָדָם: ט (לד) שֶׁאֵין עָלֶיהָ חוֹתָם. דְּהַיְנוּ רַק תַּכְשִׁיט לְאִשָּׁה, אֲבָל לְאִישׁ הֲרֵי מַשּׁוֹי. (נ) וּמֵרֵי כָּל זֶה שֶׁהוֹצִיאוֹ כְּשֶׁהוּא מֻנָּח עַל אֶצְבָּעוֹ, דְּאִי בְּיָדוֹ מַמָּשׁ, אֲפִלּוּ יֵשׁ עָלָיו חוֹתָם חַיָּב לְכַלֵּי עָלְמָא: (לה) וְאִם יָצָא חַיָּב. וּמִקְּרֵי דֶּרֶךְ הוֹצָאָה עַל אֶצְבָּעוֹ, (נ) מִפְּנֵי שֶׁלִּפְעָמִים נוֹתֶנֶת אִשָּׁה לְבַעְלָהּ לְהוֹלִיכָהּ לְאָמֵּן לְתַקְּנוֹ, וּמַנִּיחָהּ בְּאֶצְבָּעוֹ עַד שֶׁמַּגִּיעַ לְשָׁם, וְאִם כֵּן אַף בְּחֹל הֲרֵי דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בְּכָךְ נְחָיְב: (לו) לְרַשִׁ"י פָּטוּר. פֵּרוּשׁ פְּטוּר אֲבָל אָסוּר מִדְּרַבָּנָן, דְּאַף דְּטַבַּעַת שֶׁיֵּשׁ עָלֶיהָ חוֹתָם הוּא תַּכְשִׁיט לְאִישׁ, שֶׁכֵּן דַּרְכּוֹ בְּחֹל לְחַתֹּם בּוֹ בְּאִגְּרוֹת, מִכָּל מָקוֹם אָסוּר דְּגָזְרִינַן דִּילְמָא שָׁלִיף וּמַחֲוֵי לַאֲחֲרִיתֵי אַרְבַּע אַמּוֹת, וּכְמוֹ בְּכָל תַּכְשִׁיטֵי אִשָּׁה דְּגָזְרוּ מִשּׁוּם זֶה: (לז) דַּאֲיְנוּ תַּכְשִׁיט וְכוּ'. סְבִירָא לֵיהּ דִּבְאִישׁ לֹא גָּזְרִינַן דִּילְמָא שָׁלִיף וּמַחֲוֵי, לְפִי שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ בְּכָךְ. אֲבָל דָּבָר שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט לְאִישׁ וּלְאִשָּׁה, גַּם לְדִידְהוּ אָסוּר, מִשּׁוּם דְּלֹא פָּלוּג רַבָּנָן וַאֲסָרוּהוּ גַּם בְּאִישׁ: (לח) וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן ש"ג סָעִיף

לְיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (סעיפים ה-ק) כתב וז"ל: איש שיצא במחט הנקובה התחובה לו בבגדו לחבר קצותיו, כגון מפתחי חלוקו וכיוצא בזה מהמקומות שבבגדו שדרך לתחוב שם מחט בחול, אע"פ שהיא לצורך הלבישה חייב חטאת וכו', וכל שכן אם אינה תחובה לו לצורך לבישתו וכו', אבל מחט שאינה נקובה התחובה בבגדו אפילו במקומות שדרך לתחוב בהם בחול פטור, מפני שמחט זו הואיל ודרכה לשמש באותן המקומות שבבגד לצורך הלבישה הרי היא כבית יד לאותן מקומות ותורת מלבוש עליה, ומכל מקום מדברי סופרים אסור לצאת בה מפני שראשה העב שאינו נקוב יש עליו תורת תכשיט ויש לחוש שמא ישלפנו מבגדו להראות נויה לאחרים וישכח ויביאנו בידו, ואף אם אין עליו תורת תכשיט כלל אין להקל לפי שיש חולקים וכו'. (ואף לפי סברא הראשונה אין להתיר במחט שאינה נקובה שאין עליה תורת תכשיט כלל אלא בזמן שדרך האנשים לתחוב מחט שאינה נקובה בבגדיהם לצורך הלבישה, שנעשית מחט זו להם כבית יד לבגדיהם הואיל ודרכה לשמש לצורך לבישתם, אבל בזמן שאין דרכם בכך אם היא תחובה בשבת במקום שדרך לתחובה בו בחול לפעמים כשרוצה להוליכה לאיזה מקום חייב, ואם לאו פטור אבל אסור מדברי סופרים כשאר כל הוצאה שלא כדרכה בחול).

המשך בסוף הספר

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

אַף עַל פִּי שֶׁהַתִּיק הוּא שֶׁל כֶּסֶף, (מד) דְּהַבָּתֵי עֵינַיִם בְּעַצְמָם הֵם מַשּׂוֹי (בית יוסף (ד"ה ומ"ש רמינו כמש)). וְאִם הַמַּפְתֵּחַ שֶׁל נְחשֶׁת וּבְרֶזֶל, אֲפִלּוּ מְחֻבָּר וְקָבוּעַ בַּחֲגוֹרָה, אָסוּר (מרדכי פרק במה אשה (סי' שנ) ובית יוסף (ד"ה ומ"ש שהרי"ס שם)) בשם תשובת הרשב"א (מ"ג סי' רסג). וְיֵשׁ שֶׁכָּתְבוּ שֶׁנּוֹהֲגִין (מה) * בָּזֶה (יח) לְהַתִּיר (בית יוסף (שם) בשם תשובה אשכנזית (מור"ם מהרי"ל סי' קנו ומ"ש יג) (הרי"ף) [ה"ר פרץ] (הגהות למרדכי קטן סי' מט) והאגודה (פ"ו סי' פה) וכן משמע באור זרוע (מ"ב סי' פד)): יב גלא יֵצֵא הַחַיָּט (מו) בְּמַחַט הַתְּחוּבָה לוֹ בְּבִגְדּוֹ, וְלֹא נַגָּר בְּקֵיסָם שֶׁבְּאָזְנוֹ, וְלֹא סוֹרֵק בְּמִשְׁיחָה שֶׁבְּצַוָּארוֹ, (מז) וְאִם יָצָא (יט) פָּטוּר: יג (מח) דלֹא יֵצֵא הַזָּב (יג) (מט) בְּכִיס שֶׁעוֹשֶׂה לְהַצִּילוֹ מִזִּיבָתוֹ שֶׁלֹּא יִטַּנֵּף בָּהּ, וְכֵן אִשָּׁה נִדָּה שֶׁקּוֹשֶׁרֶת בָּגֶד לְפָנֶיהָ שֶׁלֹּא תִּתְלַכְלֵךְ בְּדַם נִדּוּתָהּ ה אֲסוּרָה לָצֵאת בּוֹ, אִם לֹא

(יח) לְהַתִּיר. וְדַוְקָא כְּשֶׁקְּבוּעַ בְּרֹאשׁ הַחֲגוֹרָה וְעָשׂוּי כְּמִין זְנַנְקִי"ל, אֲבָל כְּשֶׁקְּבוּעַ בְּאֶמְצַע חֲגוֹרוֹ אָסוּר. בַּ"ח (ס"ח). וְאִם תָּלוּי הַמַּפְתֵּחַ בְּשַׁלְשֶׁלֶת כָּסֶף מֻתָּר. עַיֵּן ט"ז (סק"ז) וּבְאֵר הַיטֵב (יט) לְהַתִּיר. דְּאֵין דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בָּכָךְ אֶלָּא בְּיָדוֹ. וּבְמָקוֹם שֶׁדֶּרֶךְ לְהַתִּיר בּוֹ בְּחֹל לְפָרְקִים חַיָּב. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יט): יב (יט) פָּטוּר. דְּאֵין דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בָּכָךְ אֶלָּא בְּיָדוֹ. וּבְמָקוֹם שֶׁדֶּרֶךְ לְהַתִּיר בּוֹ בְּחֹל לְפָרְקִים חַיָּב. עַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יט): יג (יג) בְּכִיס. וְהוּא הַדִּין אִם קוֹשֵׁר

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּיָדוֹ, בְּלָאו הָכִי אָסוּר אֲפִלּוּ תַּכְשִׁיט גָּמוּר [אַחֲרוֹנִים]: (מד) דְּהַבָּתֵי עֵינַיִם בְּעַצְמָם הֵם מַשּׂוֹי. וְהוּא הַדִּין (לט) בְּנֶדֶן שֶׁל כֶּסֶף, אַף אִם הוּא עָשׂוּי לְהִתְקַשֵּׁט בּוֹ, אִם יֵשׁ בּוֹ סַכִּין. וְלֹא אָמְרִינַן דְּהַסַּכִּין יִהְיֶה בָּטֵל לְגַבֵּי הַנֶּדֶן שֶׁהוּא שֶׁל כֶּסֶף, אוֹ בְּהֵתֵי עֵינַיִם לְגַבֵּי הַתִּיק, אֶלָּא אַדְרַבָּה הַסַּכִּין וְהַבָּתֵי עֵינַיִם הֵם עִקָּר, (מ) דְּהָא אֵין אוֹמְרִים נַעֲשָׂה בָּתֵי עֵינַיִם לְתִיק, אֶלָּא נַעֲשָׂה תִּיק לְבָתֵי עֵינַיִם. וְהוּא הַדִּין נֶדֶן לְסַכִּין. וְהֵנָּה כָּל זֶה מַיְרֵי לְעִנְיַן לֶאֱסֹר הַתִּיק שֶׁל הַבָּתֵי עֵינַיִם עִם הַבָּתֵי עֵינַיִם שֶׁבְּתוֹכוֹ עַל צַוָּארוֹ לְחַכְשִׁיט, וְלֶאֱסֹר הַבָּתֵי עֵינַיִם גּוּפָא עַל חָטְמוֹ בְּמָקוֹם שֶׁאֵין עֲרוּב, כְּוַדַּאי אָסוּר בְּלָאו הָכִי, דְּילְמָא יִפְּלוּ מֵעָלָיו וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת [חַיֵּי אָדָם (מב) כְּשֶׁהוּא מְחֻבָּר וְקָבוּעַ בְּרֹאשׁ הַחֲגוֹר, וְעָשׂוּי כְּעֵין זְנַנְקַע"ל [הוּא (מג) כְּעֵין קָרֶס, אוֹ (מג) מַה שֶּׁאָנוּ קוֹרִין שְׁפְּרַאנְצְקַע"ס] לַחְגֹּר בּוֹ, דְּאָז אָמְרִינַן כֵּיוָן שֶׁהַחֲגוֹרָה מְדֻבָּק בַּבֶּרֶזֶל שֶׁל הַמַּפְתֵּחַ וְהֵם כַּתֵּיכָה אַחַת, אַף עַל פִּי שֶׁהַבֶּרֶזֶל עָשׂוּי גַּם כֵּן כְּעֵין מַפְתֵּחַ לִנְעל בּוֹ, בָּטֵל הַמַּפְתֵּחַ לְגַבֵּי הַחֲגוֹרָה. אֲבָל כְּשֶׁקּוֹבֵעַ וּמְחַבְּרוֹ בְּאֶמְצַע חֲגוֹרָה אָסוּר, דְּאֵין הַמַּפְתֵּחַ בָּטֵל לְגַבֵּי הָאזוֹר, דְּאֵין שַׁיָּךְ לְהָאזוֹר כְּלָל. (מד) וְעַל כֵּן אוֹתָן הָאֲנָשִׁים שְׁמוֹרִין לְעַצְמָן הָתַּר לְשַׁאת בְּשַׁבָּת מֵחֶמֶת שֶׁתְּלוּי הַמַּפְתֵּחַ בַּבֶּרֶזֶל הַקָּבוּעַ בַּחֲגוֹרָה, וְכָל שֶׁכֵּן בְּמַה דְּתָלוּי רַק בְּקֶשֶׁר שֶׁל קַיְמָא, הוּא טָעוּת, דְּאֵין הָתֵּר אֶלָּא אִם הַמַּפְתֵּחַ גּוּפָא עָשׂוּי מִתְּחִלָּתוֹ כְּעֵין זְנַנְקַע"ל דַּוְקָא, דְּאָז בָּטֵל לְגַבֵּי הַחֲגוֹרָה. וְאִם הַמַּפְתֵּחַ (מכ) הוּא שֶׁל כֶּסֶף וְהוּא קְבוּעַ בַּחֲגוֹרָה בְּאֶמְצַע, אַף דְּבָזֶה אֵינוֹ גּוּף אֶחָד עִם הַחֲגוֹרָה, מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ מַתִּירִין, מִצַּד שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט, וְיֵשׁ אוֹסְרִים, וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף י"א. וְלָשַׁאת אֶת הַמּוֹרָה שָׁעוֹת [אוהר] זיינגער] בִּכְבָנְדִיו חוּץ לָעֲרוּב, (מו) אָסוּר לְכַלֵּי עַלְמָא, שֶׁאֵין שִׂיחַ עַל זֶה שֵׁם תַּכְשִׁיט, כֵּיוָן שֶׁאֵינוֹ דֶּרֶךְ מַלְבּוּשׁ, (מז) וְהַמּוֹצִיאוֹ לִרְשׁוּת הָרַבִּים חַיָּב חַטָּאת. וַאֲפִלּוּ אִם הוּא מְחֻבָּר לִרְבִיד הַזָּהָב שֶׁנּוֹשֵׂא עַל צַוָּארוֹ שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט, גַּם כֵּן (מם) אִסּוּר גָּמוּר הוּא, דְּהַמּוֹרָה שָׁעוֹת יֵשׁ לוֹ חֲשִׁיבוּת בִּפְנֵי עַצְמוֹ, וְאֵינוֹ בָּטֵל לִגְבֵּי רְבִיד: יב (מו) בְּמַחַט הַתְּחוּבָה וְכוּ'. כָּל אֵלּוּ הֵם שְׁנּוֹתְנִים בְּנֵי הָאֻמָּנוּת לְסִימָן מֵאִיזוֹ אֻמָּנוּת הֵם בְּצַאתָם לַשּׁוּק, כְּדֵי שֶׁיַּכִּירוּם: (מז) וְאִם יָצָא פָּטוּר. דְּאֵין דֶּרֶךְ הוֹצָאָה בָּכָךְ אֶלָּא בְּיָדוֹ, (מט) דַּאֲפִלּוּ אֻמָּן דַּוְקָא כְּשֶׁהוּא רוֹצֶה לְהַכְרִיז עַל עַצְמוֹ שֶׁהוּא אֻמָּן אָז מוֹצִיא בְּכָךְ, אֲבָל לֹא בְּשָׁאר פְּעָמִים. וְהָא דְּפָסַק הַמְחַבֵּר לְעֵיל בְּסָעִיף ח' בְּדַעָה רִאשׁוֹנָה דְּבִמַּחַט נִקּוּבָה הַתְּחוּבָה לוֹ בְּבִגְדּוֹ חַיָּב אֲפִלּוּ כָּל אָדָם, (נ) שָׁם מַיְרֵי שֶׁתְּחוּבָה בְּבֶגֶד בְּמָקוֹם שֶׁדַּרְכּוֹ לְתְחֹב בּוֹ בְּחֹל לְפָרְקִים, וְכָאן מַיְרֵי כְּשֶׁתְּחוּבָה בְּמָקוֹם שֶׁאֵין דַּרְכּוֹ כְּשׁוֹצֶה לְהַרְאוֹת שֶׁהוּא אֻמָּן, לָכֵן לֹא מִקְרֵי דֶּרֶךְ הוֹצָאָה, וּפָטוּר אֲפִלּוּ אֻמָּן, כְּרַבִּי מֵאִיר דְּסָבִירָא לֵיהּ הָכִי בַּגְּמָרָא (יא:). וּבְבָאוּר הַגְּרַ"א לְעֵיל בְּסִימָן רנ"ב בְּסוֹפוֹ (ס"ק כח) פָּסַק דַּהֲלָכָה כְּרַבִּי יְהוּדָה א]דְּאָמַן חַיָּב, וְעַיֵּן בְּסֵפֶר חֶמֶד מֹשֶׁה שֶׁהוּא מְצַדֵּד דְּגַם דַּעַת הָרִי"ף (ה.) וְהָרֹא"שׁ (פ"א סי' כו) מְסַיְּעִין כֵּן: יג (מח) לא יֵצֵא הַזָּב וְכוּ'. דְּדֶרֶךְ (נא) הוֹצָאָה הוּא לְאִישׁ זָה בְּחֹל, וְאַף עַל פִּי כֵן לֹא מִקְרֵי זֶה בְּשֵׁם מַלְבּוּשׁ, דְּהוּא עָשׂוּי רַק לְהַצִּילוֹ מִטִּנּוּף, וְכָל אֲצוֹלֵי מִטַּנּוּף מַשּׂוֹי הוּא, אִם לֹא שֶׁהוּא מַלְבּוּשׁ גָּמוּר, וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף י"ד: (מט) בְּכִיס. וְהוּא הַדִּין (נב) אִם קוֹשֵׁר מַטְלִית בְּפִתְיָלָה שֶׁל כּוֹבַע כְּדֵי

בֵּאוּר הַלָּכָה

בְּמַפְתֵּחַ שֶׁל כֶּסֶף. [וַאֲפִלּוּ הוּא קָבוּעַ בְּאֶמְצַע חֲגוֹרָה, וְכִמּוֹ שֶׁפֵּרֵשׁ הַטַּ"ז (סק"ז). וּמִדַּעַת הַטַּ"ז (שם) מַשְׁמַע דְּזֶה עָדִיף, דַּאֲפִלּוּ מֵאן דְּמַחְמִיר שָׁם מוֹדֶה בָּזֶה, הוֹאִיל דְּנַעֲשָׂה גּוּף אֶחָד עִם הַחֲגוֹרָה:

* בָּזֶה לְהַתִּיר. וְעַל דְּבַר נְשִׁיאַת הַמּוֹרָה שָׁעוֹת חוּץ לָעֵרוּב בְּתוֹךְ הַבַּיִת, עַיֵּן בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק מה) דְּהוּא פְּשׁוּט יוֹתֵר מִבֵּיצָתָא בְּכוּתָחָא, דְּאֵין שָׁיְּךְ שָׁם תַּכְשִׁיט בְּטָמוּן בְּכִיסוֹ. וְכֵן כָּתַב בְּחַיֵּי אָדָם (ח"ב) בְּלָל נ"ו (ס"ב) וּבְזִכְרוֹ תּוֹרַת מֹשֶׁה (סי' מד סכ"א). [וּמַה שֶּׁהוֹכִיחוּ אֵינָהּ אַחֲרוֹנִים שָׁם תַּכְשִׁיט עַל הַמּוֹרָה שָׁעוֹת בְּסוֹף סִימָן ש"ח (סנ"א) וְהִעְתַּקְתִּי שָׁם בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה (ס"ק קסח), הַיְינוּ לְעִנְיַן שֶׁיִּהְיֶה מֻתָּר בְּטִלְטוּל, שַׁיָּךְ מְחַמִּירִין גַּם בָּזֶה וְכַמְבֹאָר שָׁם]. וַאֲפִלּוּ אִם יִרְצֶה לְהַלּוֹתָהּ בְּשִׁלְשֶׁלֶת עַל צַוָּארוֹ וְשִׁיְּהֶיהָ חֲמוּרָה שָׁעוֹת מְגֻלָּה לְעֵין הַכֹּל, גַּם כֵּן נִרְאֶה דְּאָסוּר, דְּהָא עִקָּרוֹ נַעֲשָׂה לְכַתְּחִלָּה לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, וְגַם כָּל מִי שְׁנוֹשְׂאוֹ סְתָמָא כֵּוָנָתוֹ בְּשָׁבִיל תִּשְׁמִישׁ לִידַע בְּעֵת הִלּוּכוֹ אֶת הַשָּׁעָה, אֲבָל שְׁמִמֵּילָא מִתְקַשֵּׁט בּוֹ גַּם כֵּן [וְרָאִיָה, דְּבִזְמַן שֶׁהוּא מְחֻבָּר לְהַשִּׁמֵּשׁ בּוֹ, אֲפִלּוּ בְּעֵשְׂיָה לְשֵׁם תַּכְשִׁיט בְּנֵי אָדָם לְשֵׁאת אוֹתוֹ], וְכֵיוָן שֶׁהוֹצִיאוֹ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ, אֲפִלּוּ בְּעֵשְׂיָה לְשֵׁם תַּכְשִׁיט גַּם כֵּן מִתְּחִלָּה, מוּכָח בִּירוּשַׁלְמִי שָׁם, הָיְתָה עֲשׂוּיָה לְכָךְ וּלְכָךְ [וַהֵיינוּ שֶׁהַטַּבָּעַת עֲשׂוּיָה לְשֵׁם חוֹתָם וּלְשֵׁם תַּכְשִׁיט], הוֹצִיאָהּ לְחוֹתָם בָּהּ חַיָּב, הוֹצִיאָהּ לְשֵׁם תַּכְשִׁיט פָּטוּר. וַאֲפִלּוּ אִם הוֹצִיאוֹ בְּפֵרוּשׁ לְתַכְשִׁיט בִּלְבַד, גַּם כֵּן אָסוּר, דִּלְדַעָה רִאשׁוֹנָה בְּסָעִיף י"א בְּוַדַּאי אָסוּר, דְּהָרוֹאֶה יֹאמַר לְצָרְכּוֹ תַּשְׁמִישׁוֹ הוֹצִיאוֹ, וַאֲפִלּוּ לְדַעָה שְׁנִיָּה דְּמַתִּיר, הַיְינוּ דַּוְקָא בְּשֶׁהוּא נִכָּר שֶׁהוּא לְתַכְשִׁיט, דְּאֵין אָדָם עֲשׂוּי לַעֲשׂוֹת מַפְתֵּחַ מִכֶּסֶף וְזָהָב, וְכִמּוֹ שֶׁכָּתַב הַלְּבוּשׁ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמוֹרָה שָׁעוֹת. [וְגַם יֵשׁ בָּזֶה חֲשָׁשׁ דְּשִׁלְיַח וּמַחְתֶּרֶת אַף לְאִישׁ, שֶׁטַּעַם הַפּוֹסְקִים דְּמַתִּירִין בְּתַכְשִׁיט לְאִישׁ הוּא מִשּׁוּם דְּאֵין דֶּרֶךְ אִישׁ לְהַרְאוֹת לַחֲבֵרוֹ, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּמוֹרָה שָׁעוֹת יְדוּעַ דַּרְכָּהּ לְהַרְאוֹת לַחֲבֵרוֹ אֶת הַשָּׁעוֹת, וְגַם לִרְאוֹת בְּעַצְמוֹ, וּבְתוֹךְ כָּךְ יִשְׁלְנוּ בְּיָדוֹ וְאָתֵי לַאֲתוּיֵי אַרְבַּע אַמּוֹת, וְעַיֵּן לְקַמָּן בְּסָעִיף כ"ט]. וַאֲפִלּוּ אִם יֵשׁ לוֹ גַּם כֵּן רְבִיד הַזָּהָב עַל צַוָּארוֹ שֶׁהוּא תַּכְשִׁיט לוֹ מֻמָּשׁ, גַּם כֵּן אֵין הַמּוֹרָה שָׁעוֹת בָּטֵל לִגְבֵּיהּ, אַף שֶׁהוּא חֲשִׁיב יוֹתֵר, וְכִמּוֹ שֶׁפָּסְקוּ הַפּוֹסְקִים בְּנֶדֶן שֶׁל סַכִּין וְתִיק שֶׁל בָּתֵי עֵינַיִם, דְּאַף שֶׁהֵם שֶׁל כֶּסֶף מִכָּל מָקוֹם אֵין הַסַּכִּין וְהַבָּתֵי עֵינַיִם בְּטֵילִין לְגַבֵּיהּ, מִשּׁוּם דְּאֵין אוֹמְרִים נַעֲשָׂה בָּתֵי עֵינַיִם לְתִיק, אֶלָּא נַעֲשָׂה תִּיק לְכָתֵי עֵינַיִם, וְכִמּוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה וּמ"ש בשם) וְהוּא הַדִּין הָכָא אֵין אוֹמְרִים נַעֲשָׂה מוֹרָה שָׁעוֹת לְהַשַּׁלְשֶׁלֶת, אֶלָּא נַעֲשָׂה שַׁלְשֶׁלֶת לַמּוֹרָה שָׁעוֹת. וְעַיֵּן בְּחִשּׁוּבַת הָרַשְׁבָּ"א (ח"ג סי' רסב) שֶׁהוּבָא בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש שהרי"ם) וּבְשֻׁלְחָן גְּבוֹרִים שַׁעַל הַפֶּרְקִדְי (פ"ו אות ג). וּמַה שֶּׁכָּתַב הַטַּ"ז (סק"ז) דְּאִם הַמַּפְתֵּחַ שֶׁל בַּרְזֶל תְּלוּי בְּשִׁלְשֶׁלֶת שֶׁל כֶּסֶף, מַתִּיר לְדַעַת הַיְשׁ מִי שֶׁמַּתִּיר בְּסָעִיף י"א מִשּׁוּם דְּבָטֵל לְגַבֵּיהּ וּמִקְרֵי תַּכְשִׁיט, כְּבָר תָּפַס עָלָיו הַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק כה) גַּם כֵּן מִטַּעַם זֶה, עַיֵּן שָׁם. וַאֲפִלּוּ הַטַּ"ז עַצְמוֹ פְּשׁוּט דְּמוֹדֶה בְּגִדּוֹן דִּידָן, דְּהָתָם סוֹבֵר דְּהַמַּפְתֵּחַ אֵינוֹ חָשׁוּב כְּלָל לִגְבֵּי הַשַּׁלְשֶׁלֶת שֶׁל כֶּסֶף, וּכְמוֹ לְקַמָּן בְּרֵישׁ סָעִיף (ל"ח) [ל"ט], אֲבָל בְּגִדּוֹן דִּידָן דְּהַמּוֹרָה שָׁעוֹת בְּוַדַּאי יֵשׁ

שַׁעַר הַצִּיּוּן

וּכְמוֹ שֶׁבַּאֲרְתִּי בְּבָאוּר הֲלָכָה (ד"ה בזה להתיר): (נ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יח) בְּשֵׁם תַּשְׁמִישׁ בְּמֵנֵי עַצְמוֹ, וְגַם אֵין גּוּף אֶחָד עִם הַשַּׁלְשֶׁלֶת, אֵינוֹ בָּטֵל לְגַבֵּיהּ: הַמ"ב: (מ) בֵּית יוֹסֵף (ד"ה ומ"ש שהרי"ם אסור): (מא) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק יח) וְטַ"ז (סק"ז) (מו) חַיֵּי אָדָם (ח"ב כלל נו ס"ב): (מז) זִכְרוֹ תּוֹרַת מֹשֶׁה (סי' מה סכ"א): (מח) עַיֵּן בְּבָאוּר הֲלָכָה (ד"ה בזה להתיר): יב (מח) רֹשׁ"י (יא: ד"ה בקיסם): (נ) מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק ט): יג (נג) גְּמָרָא (יא:). וּלְהַרְמַב"ם דְּפָסַק בְּאֵיזֶה קֶרֶס בְּסוֹפוֹ, דַּעַת הַטַּ"ז (שם) דְּהַמַּתִּירִין מַתִּירִין גַּם בָּזֶה, דְּהַכָּפָף שֶׁבְּכִיס וְהַמַּפְתֵּחַ בָּטֵל לְגַבֵּיהוּ. וְהַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק כה) חוֹלֵק עָלָיו וְאוֹסֵר, דְּכֵיוָן דְּהַמַּפְתֵּחַ הוּא לְגוּפָהּ דְּחִיָּב, גַּם בָּזֶה חִיָּב, וְכֵן פְּרֵשׁ בְּחִבּוּרוֹ (פ"ט הכ"ב): (נא) בָּאֵר הַיטֵב (ס"ק יג) בְּשֵׁם שִׁלְטֵי גִּבּוֹרִים (ל: אות ב):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] ובשו"ע הרב (ס"ט) פסק כהשו"ע שפטור אבל אסור.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah